

70 år med ridskolan – allt började med slakteriets auktionshall

Källa Skaraborgs Läns Tidning

"Häst är bäst på Scan väst" sas det lite retsamt förr. För Skaraortens ryttaförening är det ett dubbelbottnat uttryck. Det var nämligen på Scans område allt började för 70 år sedan.

Under 1947 startades ridskola i Skara i Scans gamla auktionshall. Den dröjde till 1974 innan Skaraortens ryttaförening fick en utomhusbana. Bara fyra år senare skulle klubben lämna anläggningen. På bilden syns ridskoleryttare och ridskolechefen Tore Jönsson i mörk rock.

Året var 1947. Ett gäng entusiaster med bland annat tidningsredaktör Bryntesson, Hillevi Bergsten och Håkan Jarl hade kämpat för att skapa en mötesplats för alla hästfrälsta i Skara. Nu hade de fått tillgång till Scans gamla auktionshall med tillhörande kostall.

Där startades Skaras första ridskola. Hästarna var inlånade ackordshästar, bland annat från remontdepån i Gudhem. Några ponnyer användes inte på den tiden utan alla, även barnen, fick lära sig rida på stora hästar.

En av alla Skarabor som tidigt tog sig till ridskolan var Gull-Britt "Gullan" Alexanderson, född Högberg. Hon var sex år när föreningen skapades.

– Jag var en ridtokig tjej som älskade hästar, förklarar hon.

Själv inledde hon sin bana som ryttare som sjuåring. Då hade hon följt med en flicka från läroverket som red.

– Jag var förbjuden att gå till ridhuset, men passade på när mina föräldrar inte var hemma. Efter att Lillan ridit fick jag sitta upp och skritta runt i manegen, minns "Gullan".

Tyvärr bar det sig inte bättre än att hästen blev skrämmd, skyggade och "Gullan" ramlade av och skrapade sig rejält i ansiktet. Men i stället för att berätta vad som hänt sa hon till föräldrarna att hon blivit prejad ner i diket med cykeln. Sanningen kom dock fram lite senare och föräldrarna var allt annat än glada.

Trots det gav inte "Gullan" upp sitt intresse. I stallet jobbade hon ihop till ridlektioner och så småningom blev hon så duktig att hon fick leda lektioner för barnen. Då var hon själv i 15-årsåldern.

– Jag fick tio kronor i timmen, minns hon.

En av de första tongivande ridlärarna i Skara var Gun Bogren från Lidköping. Hon gick även den långa ridlärarutbildningen på Strömsholm. Senare blev Tore Jönsson huvudinstruktör och Kajsa Andersson Olén ridlärare. Även Måns Alexanderson på Gudhems remontdepå och OS-medaljören Petrus Kastenman undervisade på Skaraortens ridskola.

– Det var en väldigt rolig tid. Jag såg upp till militärerna. Att få rida för Petrus Kastenman som vunnit OS var en hit, konstaterar "Gullan".

Ridfrämjandets ridläger vid Mariedal, Lundsbrunn, sommaren 1958. Längst fram till höger sitter blivande regissören Marianne Ahrne. Flickan i vit skjorta och svart slips är Gull-Britt "Gullan" Alexanderson då Högberg.

Skararyttaren Kent Holmström hoppar med hästen Sackarias

"Gullan" Alexanderson lånade som tonåring en ackordshäst privat, fullblodet Happman.

På söndagarna ordnades ritter från ridskolan i Skara ut på landet, som här på Brunsbo äng. På bilden syns fr v: Roland Almqvist, Margareta Carlsson, Gull-Britt "Gullan" Alexanderson, Ingrid Carlsson, Sackari Östergren och Bengt Karlsson

Ridfrämjandet arrangerade många aktiviteter för ridskoleungdomarna. Som sommarridläger.

Ögonblicksbild från sommarlägret på Mariedal 1958. Margareta Carlsson i samspråk med fanjunkare Åkvist, ridlärare i Lidköping.

Skaraortens ryttarförening lånade ackordshästar från armén till ridskolan. Avtalet innebar att hästarna utbildades. Här "Gullan" Alexanderson på stoet Brown Girl.

Roland Almqvist var en av de unga ryttarna när SORF startade sin verksamhet på 1940- och 50-talet.

På tävlingarna möttes ryttare från olika delar av Skaraborg. Här hoppar Skararyttaren Inger Ekman.

Det ordnades flera tävlingar i Skara. Här från mitten av 50-talet. Sten Kamperin, som gjorde många viktiga insatser för klubben, får pris av Inger Ekman.

"Gullan" Alexanderson blev tidigt ridlärare för yngre elever och var mycket engagerad i ridskolans verksamhet. Som 20-åring fick hon åka till Stockholm och motta Ridfrämjandets bronsplakett under en ceremoni i Stadshuset.

Lektionerna hölls i ridhuset, som lämnade en del att önska när det gäller säkerhet. Läktarna var trappstegsformade och kantade långsidan utan någon skyddade sarg. På flera ställen gick massiva bjälkar från taket ned till golvet och utgjorde en skaderisk för ekipagen.

Något annat som saknades vad rasthagar utomhus. Men på söndagarna ordnades långritter, ofta till Brunsbo eller Tveta.

– Turen brukade vara två-tre timmar. Jag ville gärna följa med, men fick sällan.

Fast jag var väldigt tjugig och en gång, när någon blivit sjuk, fick jag följa med, berättar "Gullan" med ett leende.

Ridfrämjandet var också en viktig del av verksamheten. Föreningen arrangerade en rad aktiviteter, bland annat kursen Vi i stallet, och ridläger på sommaren.

– En sommar var det läger på Mariedal. Då samlades ungdomar från hela Skaraborg där och en av dem var Marianne Ahrne från Falköping, minns "Gullan" som också var en av deltagarna.

En annan känd person som kom för att rida hos Skaraortens var formgivaren Herta Bengtsson från Lidköping. Hon skapade serien Blå eld och Koka-serien hos Rörstrand.

För "Gullan" Alexanderson blev ridskolan en stor del av livet. Hon jobbade extra i föräldrarnas butik, Högbergs bosättningsaffär, och alla pengar gick till hästarna. Hon fick också ansvaret att utbilda en av ackordshästarna som ridskolan lånat in, Brown Girl.

– Jag gick upp tidigt varje morgon och cyklade till stallet för att hinna rida före skolan. Sedan cyklade jag hem och åt frukost.

Då var "Gullan" ofta ensam, men ridskolan erbjöd också gemenskap.– Samvaron i ridhuset var väldigt härlig. Vi var ett gäng som åkte ut och tävlade i utbytestävlingar i Skaraborg. Då lånade vi ridskolehästar där. Sedan var det kalas på kvällen.

Gull-Britt "Gullan" Alexanderson la ridhjälmen på hyllan år 2000, men minns med glädje åren i hästbranschen och hur allt började i Skara på 40-talet.

Även Skaraortens ryttarförening arrangerade tävlingar. "Gullan" tävlade gärna, men det gällde att ha råd med startavgiften. En gång hade hon inte tillräckligt med pengar, men då öppnade dåvarande ordförande Bertil Holmqvist plånboken och hjälpte henne.

– Och så vann jag, minns "Gullan".

En annan gång var det tävlingar i Falköping. Några pengar till transport hade inte Skara-ungdomarna, men de löste det på annat sätt.

– Vi gick upp klockan tre på morgonen och gjorde i ordning hästarna. Sedan red vi till Falköping, tävlade hela dagen och red sedan hem igen. Det var roligt och väldigt opretentiöst på den tiden, menar "Gullan" Alexanderson.

Även ryttarföreningen hade en liten budget. Höet köptes in på strå och när det var dags för bärgning fick alla medlemmar hjälpas åt. De hjälptes också åt att rida ut hästarna till sommarbetet på Ölanda säteri.

1947 bildades Skaraortens ryttarförening och en ridskola startades i slakteriföreningens gamla auktionshall på Filipdalsgatan i Skara. Ridhuset är den ljusa byggnaden med det välvda taket till höger

Del av stallet vid gamla ridskolan i Skara. Stallet låg precis intill och innehöll både boxar och spiltor. Några rasthagar för hästarna fanns inte.

Stallet vid ridskolan i Skara.

Verksamheten i ridhuset lockade många unga. 1978 behövde Scan expandera och ridskolan flyttade ut till Skålltorp i Axvall.

1978 var ridskoleepoken i Skara över. Scan behöver marken för expansion och lokalerna hade ju ändå inte varit optimala för ridklubben, som med kommunens hjälp, fick hyra in sig på gården Skålltorp i Axvall.

– Att få flytta från Skara var både en sorg och en glädje, säger "Gullan" Alexanderson.

Ridklubben fick nu ett bättre anpassat ridhus och stora hagar till hästarna.

Möjligheterna till utomhusritter var också annorlunda.

– VI kämpade länge för detta. Bland profilerna som drev på för en flytt fanns Bengt Engelin, Uno Bohman, Åke Larsson och Rune Tellander, berättar Ingemar "Kula" Lindén, som satt i ryttaföreningens styrelse i knappt tio år.

Han var också med när hästarna reds ut från Skara till den nya anläggningen den 14 april 1978.

– Det var väl bortåt ett 15-tal ridskolehästar och så några privata. Vi följde järnvägsvallen ut till Axvall. Uno Bohman red i täten, minns "Kula".

Med flytten förändrades inriktningen för Skaraortens ryttaförening.

Tävlingens verksamheten utökades rejält. Det byggdes en dressyrbana och en terrängbana och Uno Bohman fick en framträdande roll.

– Det hände alltid något. Uno var väldigt idérik, menar "Kula".

1978 flyttade Skaraortens ryttaförening till Skålltorp. Den första klassen i den första hopptävlingen där vann Uno Bohman på stoet Primula.

Styrelsen som valdes sedan föreningen flyttat till Skålltorp bestod av från vänster: Uno Bohman, Bengt Engelin, Katarina Hennicks, Anita Jonsson, Ingemar "Kula" Lindén, Åke Stadig, Anders Ek, Maria Hassing. På bilden saknas Rune Tellander, Bengt Karlsson och Lars Arvidsson

Att få ett nytt fint ridhus anpassat för verksamheten innebar ett stort lyft för föreningen. Inte minst kunde man hålla flera tävlingar.

Uno Bohman blev en viktig del av föreningen med många idéer om hur verksamheten kunde utvecklas. Här tävlar han i DM på stoet Evita.

Under 1980-talet startades också ett hästgymnasium med riksintag i Skara. Initiativtagare var Måns Alexanderson. Där kom också "Gullan", som då var gift med Måns sedan flera år, att arbeta.

Ridskolan blev dock alltmer betungande för Skaraortens ryttarförening och 1992 lämnades ansvaret över till Jeanette och Håkan Ernklev. 1997 tog Monica Andersson över. Hon drev verksamheten i tolv år, innan hon lämnade vidare till Helene Långnerud. 2011 valde föreningen att driva ridskolan igen och så är det även idag.

Numera äger föreningen också anläggningen. 1998 fick Skaraortens ryttarförening möjlighet att köpa Skålltorp av Domänverket och 2003 byggdes ett nytt ridhus. Det finns kvar, medan det gamla, mindre ridhuset och stallet är ett minne blott. Det revs hösten 2017 för att ge plats för det nya moderna stall och ridhus som nu är klart och som får sin officiella invigning under hösten 2018, 70 år efter att föreningen en gång startade.

Den 4 april 1978 reds hästarna hos Skaraortens ryttarförening från ridskolan i stan till nya anläggningen på Skålltorp.

Ridklubben höll också ofta hopptävlingar på innerplan vid Axevalla

Under 80-talet startade en livlig tävlingsverksamhet på Skålltorp. Bland annat byggdes en terräng. På bilden syns Kent Holmström och Bengt Engelin